

Лазарук Адріана
студентка ПДЕБ-21
юридичного факультету,
Західноукраїнський національний університет
Романів Руслан
аспірант,
Західноукраїнський національний університет

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ ОРГАНІЗАЦІЙ

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що цифрова трансформація, має двоїстий вплив на прогрес як організацій, так і загалом усього соціуму. Сучасні цифрові інструменти вже докорінно змінили сферу зайнятості, способи керування, навчання, відпочинку та розваг, породивши нові можливості для організацій та спричинивши вагомі соціально-економічні зрушення у різних галузях господарювання та суспільного життя. Це впливає і на економічну безпеку організацій.

Варто зазначити, що цифрова трансформація являє собою зміну парадигми соціоекономічних взаємодій на усіх рівнях, що базується на впровадженні цифрових інструментів та переведенні усіх видів активів у електронний вигляд. Як наслідок цифровізації економіки, трансформується сама структура соціально-економічних зв'язків, формуються платформи для згуртування та комунікації усіх суб'єктів цих відносин. Щодо цього доцільно зазначає Б. В. Дергалюк: «Поточні техно-логічні зрушення, спричинені цифровою трансформацією, тягнуть за собою модифікації у будові функціональних компонентів економічної безпеки. До них, зокрема, належать фінансова, кадрова, правова, фізична та інформаційна складові тощо. Спостерігається підвищення важливості саме інформаційного

аспекту, причому деякі дослідники пропонують розширити цей перелік, виокремивши цифрову складову економічної безпеки як самостійний елемент» [1, с. 66].

Зокрема, цифрова трансформація – це запровадження сучасних цифрових технологій у бізнес-процеси соціально-економічних систем усіх рівнів. Такий підхід вимагає не лише встановлення сучасного обладнання чи програмного забезпечення, а й кардинальних змін засад до управління, корпоративної культури та зовнішніх комунікацій. У підсумку зростає продуктивність кожного працівника та рівень задоволеності клієнтів, а компанія здобуває репутацію прогресивної та сучасної організації [2, с. 9]. Зокрема, характерною рисою сучасної цифровізованої економіки є зміна пріоритетів, оскільки тепер головним стає не фізичний капітал, а активи, що ґрунтуються на даних та інформації. Ці нематеріальні блага відрізняються тим, що їхнє використання не виключає подальшої наявності та доступу до них, а також вони легко копіюються та поширюються незалежно від того, хто, де і коли їх створив, що значно спрощує процес примноження інформаційних запасів.

Щодо впливу цифровізації на економічну безпеку організації, то тут варто відзначити значне збільшення зон, де можуть виникати кібернетичні небезпеки. Зловмисники у сфері кіберпростору вдаються до різноманітних методів, таких як фішингові кампанії, розгортання програм-шифрувальників та атаки, спрямовані на елементи ланцюжка постачання, аби неправомірно заволодіти фінансовою звітністю, конфіденційними діловими відомостями та особистими даними. При цьому, як зазначає О. М. Плотніков, «у нинішній дійсності цифровізація є ключовим механізмом, що дає змогу фірмі реагувати на вимоги ринку, докорінно переглядати робочі потоки, впроваджувати найновіші технології та створювати іншу культуру на рівні компанії для стимулювання прогресивного зростання» [3, с. 459].

Зокрема, швидкі зміни в технологіях та недостатній рівень навчання працівників також утворюють загрозу економічній безпеці компанії. Великі підприємства швидко впроваджують нові цифрові інструменти, платформи та спосіб роботи. Якщо працівники не знають потрібні навички, це може призвести до помилок в роботі систем, втрати інформації або недосконалого використання грошей. Вважаємо, що це призводить до зниження ефективності, збільшення витрат на навчання працівників та зростання ризиків втрати грошей [4].

Корпоративна система економічної безпеки організації трансформується, диктуючи необхідність концентрувати зусилля на охороні інформаційних ресурсів (тих, що використовуються для керівництва та організації діяльності фірми; для безпосереднього виробничого процесу; для збуту товарів; для взаємодії з іншими учасниками ринку, такими як постачальники, споживачі, фінансові установи, державні органи тощо). З огляду на це, для гарантування інформаційного, а отже, і економічного благополуччя компанії, доцільно застосовувати інформаційні системи та технології, які являють собою комплекс апаратних, програмних засобів та методологій, задіяних у створенні, пересиланні, обробці й використанні даних.

На нашу думку, завдяки процесу цифровізації, організації отримують реальну можливість покращити ефективність функціонування, залучати нових клієнтів та збільшувати показники продажів, що безпосередньо впливає на фінансову стійкість установи. Це дає можливість суб'єктам господарювання шанс укріпити свої позиції у ринковому середовищі та швидко адаптуватися до змін, що в ньому відбуваються. Вважаємо, що «на цьому етапі, що характеризується цифровою трансформацією, впровадження цих змін вимагає далекоглядного планування та організованої системи заходів у щоденній роботі компаній. Тільки за такого підходу можна гарантувати не просто пристосування до мінливих реалій

ринку, а й повноцінне залучення інноваційного ресурсу з метою генерації додаткової цінності, зміцнення конкурентних переваг та забезпечення розвитку організацій» [3, с. 466].

Підкреслюємо, що в умовах цифрової трансформації підприємства додатковою перевагою є впровадження сучасних систем автоматичного контролю, збільшення обсягів виробництва, використання аналітичних засобів для прогнозування та оптимізації використання ресурсів. Такі зміни мають більше значення, ніж можливі труднощі, які можуть виникнути під час їх реалізації. Вважаємо, що фінансові організації та правоохоронні структури мають переглянути свої методики роботи, активно використовуючи аналіз даних на основі блокчейну та інші спеціалізовані цифрові інструменти.

Вважаємо, що проваджуючи інноваційні цифрові технологічні рішення, організації зможуть зменшити свої фінансові витрати та збільшити ефективність праці завдяки автоматизуванню рутинних операцій і вдосконаленню логістичних мереж. На нашу думку, це призведе до зміни у конкурентному середовищі й обумовить необхідність постійної інтеграції модернізацій задля збереження життєздатності підприємств у нинішніх умовах цифровізованої економіки.

Отже, цифрова трансформація слугує могутнім рушієм, що одночасно сприяє економічному зростанню підприємств та породжує нові небезпеки для їхньої захищеності. Через це суб'єктам господарювання необхідно виховувати свідомість щодо кіберзагроз у колективі, інтегрувати механізми оцінки потенційних ризиків та безперервно оновлювати знання й навички співробітників. Органи правопорядку, зі свого боку, мають оновлювати чинне законодавство, створювати спеціалізовані структури для боротьби з кіберзлочинністю та посилювати співпрацю на міжнародному рівні.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дергалюк Б. В. Вплив цифрової трансформації на забезпечення економічної безпеки підприємства. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2023. №26. С. 65-68.

2. Решетов С. О., Полусмяк Ю. І. Вплив цифрової трансформації економіки на економічну безпеку. *Management and entrepreneurship: trends of development*. 2022. №4(22). С. 8-16.

3. Плотніков О. М., Шерстюк Р. П. Основні напрями впровадження стратегії цифрової трансформації підприємства та її вплив на управління ключовими бізнес-процесами. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. №8 (48). С. 449-471.

4. Линда І. С. Нові виклики та загрози цифрової трансформації економіки для системи фінансово-економічної безпеки підприємництва. *Академічні візії*. 2025. №50. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/2483> (дата звернення: 04.05.2026).